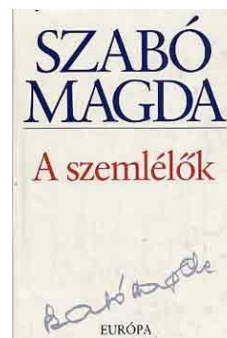

A hónap könyvajánlója

Szabó Magda: A szemlélők

A regény első kiadása 1973-ban jelent meg. Nagyon aktuálisnak érzem ezt a regényt, amelyben egy szerelmi történeten keresztül Kelet- és Nyugat-Európa kerül szembe egymással, az összehasonlítás és a folyamatos szembesítés szinte elkerülhetetlen. Állandó félreértések, súlyos vádak adódnak a történelmi, kulturális és értékrendbeli különbségek miatt, de talán ennél is fontosabb az a fájdalmas mód, ahogy mi, keletiek látjuk saját magunkat, kiszolgáltatva kedvezőtlenül alakuló történelmi múltunknak.

Az aktualitása abban rejlik szerintem, hogy még mindig nem sikerült megemésztenünk a szerencsétlen múltunk okozta lélektani, erkölcsi konfliktusokat, cserébe vádaskodunk, gyűlölködünk, mert valakinek tovább kell adni a rúgást, amit mi kaptunk, és ha bennünket valamikor lenéztek és semmibe vettek, hát majd mi is lenézünk és semmibe veszünk másokat, és ha hozzánk kegyetlenek voltak, azok legyünk mi is, mihelyt lehetőség nyílik rá.

Emiatt nem találhat egymásra a szemlélők alaptörvényét megsértő Roland és az értelmiségiként is előítéletekkel küzdő Anna. Emiatt nem tudunk ma sem továbblépni, és a ténylegesen fontos dolgokkal foglalkozni.

Habár sosem volt kimondva, a vasfüggöny mögötti kelet-európai országban könnyen felismertem kis hazánk jellemzőit. A külföldiek szemével bemutatott „majdnem-Balkán”-ról szóló kis részleteket szerettem a legjobban.

Egyébként is nagyon szokott érdekelni, mit gondolnak rólunk egy egészen más kultúra tagjai. Imádom azokat a youtube videókat, ahol külföldiek magyar ételeket kóstolnak meg. Erre emlékeztetett a regény, csak éppen a hatvan-, hetvenes évek magyarjaival. Az sem zavart, hogy a legtöbb szereplő nem hogy nem kezdi el azonnal isteníteni a csodás magyar népet, hanem még rokonszenvet sem érez irántunk. Élményeik inkább megmosolyogtatók voltak, még Johannáé is, aki valamikor a regény közepe után több sorban szidta a kelet-európai valóság minden szegletét.

Tehát, bár a szemlélőknél nem éreztem azt a vágyat és érdeklődést, hogy azonnal folytatni akarom, tudni akarom, mi történt a szereplőkkel, mint a legtöbb Szabó Magda regénynél, azért megéri elolvasni. Egy rajongónak kötelező, egy átlag olvasónak akkor, ha érdeklí a hetvenes évekbeli magyar élet és az akkori nyugat véleménye az akkori keletről, többek között rólunk.

Jó olvasást kívánok:

Vadné Kokovay Zsuzsanna

könyvtárigazgató